

5

විදේශීය අංශයේ ප්‍රවණතා

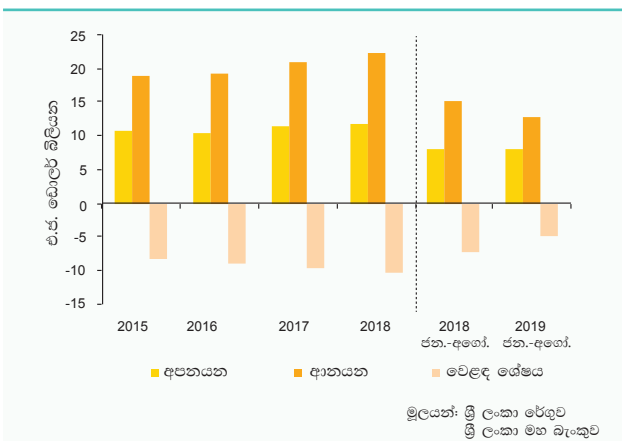
2018 වසරේ දෙවන භාගය තුළ දී මුහුණ දීමට සිදු වූ දැඩි අවදානම් සහගත තත්ත්වයන් සමනය වෙමින් 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය අංශය ශක්තිමත් විය. වෙළඳ හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම සහ සේවා ගිණුම වෙත වූ ලැබීම් හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු කාර්තුව තුළ දී ජංගම ගිණුමේ අතිරික්තයක් වාර්තා විය. කෙසේ වෙතත්, පාස්කු ඉරු දින සිදු වූ ප්‍රහාරවල බලපෑම හේතුවෙන් සේවා ආදායම් පහළ යෑම, 2019 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ දී ජංගම ගිණුම කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. ආනයන වියදම සියයට 16.1 කින් විශාල ලෙස අඩු වීම සහ අපනයන ඉපැයීම් සියයට 4.7 කින් වර්ධනය වීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී වෙළඳ හිඟය සැලකිය යුතු ලෙස පහළ ගියේය. ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම ප්‍රධාන ලෙස පිළිබිඹු කරමින් රනුත් සහ මෝටර් රථවාහන ආනයන සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වීම ආනයන වියදමෙහි මෙම අඩුවීම සඳහා හේතු විය. පාස්කු ඉරු දින සිදු වූ ප්‍රහාරවලින් පසු සංචාරක ඉපැයීම් කෙරෙහි ඵලදායී බලපෑම සහ විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණ අඩු වීම, වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය අඩුවීම මගින් විශාල වශයෙන් සමනය වූ අතර, එය 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ජංගම ගිණුමේ සුළු හිඟයක් වාර්තා වීමට හේතු විය. 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී සාර්ථකව සිදු කළ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුතු හේතුවෙන් ගෙවුම් තුලනයේ මූල්‍ය ගිණුම වෙත විශාල ලැබීම්ක් වාර්තා වූ අතර, පෙර වසරවල දී නිකුත් කළ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර දෙකක් රජය විසින් පියවන ලදී. කෙසේ වුවත්, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී විදේශීය සෘජු ආයෝජන සහ කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළෙහි විදේශීය ආයෝජන අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩු වීම හේතුවෙන් මූල්‍ය ගිණුමෙහි අනෙකුත් ලැබීම් මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පැවතුණු අතර රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි විදේශීය ආයෝජන ශුද්ධ ගෙවීමක් වාර්තා කළේය. මේ අතර, 2019 වසරේ මැයි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකාවට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි (ජා.මු. අරමුදලෙහි) විස්තීර්ණ ණය පහසුකමෙහි හයවන වාරිකය ලැබුණු අතර හත්වන වාරිකය 2019 නොවැම්බර් මාසය මුල දී ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. අප්‍රේල් සහ අගෝස්තු මාසවල දී දක්නට ලැබුණු විචලනයන් හමුවේ වුවද, වෙළඳ ශේෂයේ වර්ධනය ද සමග මූල්‍ය ගිණුම වෙත වූ සැලකිය යුතු ලැබීම්වල බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් ශ්‍රී ලංකා රුපියල 2019 වසරේ ඔක්තෝබර් අග වන විට සියයට 0.6 කින් අතිප්‍රමාණය විය. දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ වූ හිතකර තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට 2019 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළ ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීමට හැකි විය. ඒ අනුව, 2019 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසය අවසාන වන විට දළ නිල සංචිත ආනයනික මාස 4.6 කට සමාන වන පරිදි එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 7.6 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ප්‍රධාන ගෝලීය ප්‍රවණතා කිහිපයක් දක්නට ලැබුණු අතර, මෙම ප්‍රවණතාවන්ගේ යම් බලපෑමක් ශ්‍රී ලංකාව වෙත ද ඵලදායීවම හැකියාවක් පවතී. විශාල ආර්ථිකයන් අතර පවත්නා වෙළඳ අර්බුද, එක්සත් රාජධානිය යුරෝපා සංගමයෙන් ඉවත්වීම පිළිබඳ පවතින අවිනිශ්චිතතා සහ අනෙකුත් භූ දේශපාලනික ප්‍රවණතා කෙටිකාලයේ සිට මැදිකාලය දක්වා ගෝලීය වර්ධන අපේක්ෂාවන් කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකි අතර, එමගින් ශ්‍රී ලංකාව වෙත ලැබෙන විදේශීය ආයෝජන කෙරෙහි ද බලපෑම් ඇති විය හැක. තවද, 2019 වසරේ අවසාන භාගයේ සහ 2020 දී පැවැත්වීමට නියමිත මැතිවරණ හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රතිපත්ති අවිනිශ්චිතතා විදේශ ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය කෙරෙහි යම් බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත.

භාණ්ඩ වෙළඳාම සහ වෙළඳ ශේෂය

- 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව කැපී පෙනෙන ලෙස අඩු විය. වෙළඳ හිඟය අඩු වීම සඳහා ආනයන වියදම සැලකිය යුතු ලෙස පහළ යෑම සහ අපනයන ආදායම මධ්‍යස්ථ ලෙස වර්ධනය වීම හේතු විය. මෙම වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී අපනයන ආදායම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව සියයට 2.4 කින් වර්ධනය වූ අතර ආනයන වියදම සියයට 14.6 කින් පහත වැටුණි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වෙළඳ හිඟය 2018 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 7,240 ට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 4,854 ක් දක්වා එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,386 කින් අඩු විය.
- 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වෙළඳ භාණ්ඩ අපනයන ආදායම මධ්‍යස්ථ ලෙස ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී අපනයන ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ සියයට 5.8 ක වර්ධනයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 8,031 ක් දක්වා සියයට 2.4 කින් වර්ධනය විය. මෙම කාලපරිච්ඡේදයේ දී අපනයන ආදායම වර්ධනය සඳහා කාර්මික අපනයන ඉහළ යෑම හේතු වූ අතර කෘෂිකාර්මික සහ ඛනිජ අපනයන පහත වැටුණි.
- සමස්ත අපනයනවලින් සියයට 79 ක් පමණ වන කාර්මික අපනයන ආදායම 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 6,331 ක් දක්වා සියයට 4.0 කින් ඉහළ ගියේය. යුරෝපා සංගමය

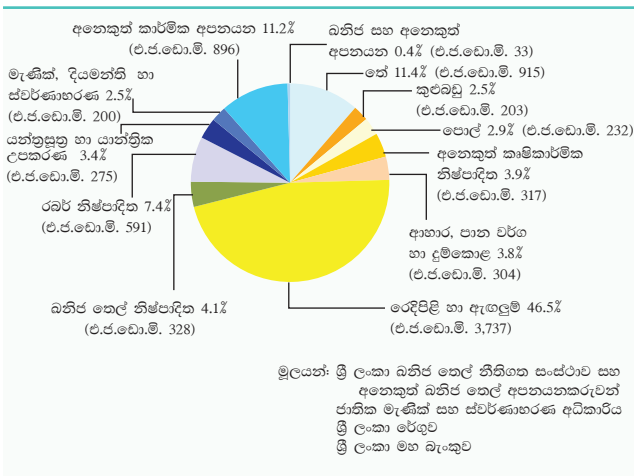
මගින් ලබා දෙන විශේෂ ප්‍රතිලාභ සහිත වෙළඳ වරණයන් පිළිබඳ පොදු ක්‍රමය (ඡ.එස්.පී. ජ්ලස්) නැවත ලබාගැනීමේ ප්‍රතිලාභ සහ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය හා චීනය අතර පවතින වෙළඳ අර්බුදය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව වෙත ඇති විය හැකි යම් වෙළඳ විකැන්වීම් හි බලපෑම ද පිළිබිඹු කරමින් රෙදිපිළි හා ඇඟලුම් අපනයන ආදායම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,737 ක් දක්වා සියයට 8.3 කින් වර්ධනය විය. ජර්මනිය, නෙදර්ලන්තය සහ එක්සත් රාජධානිය වෙතින් ඇඟලුම් සඳහා වූ ඉල්ලුම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී යුරෝපා වෙළඳපොළ වෙත ඇඟලුම් අපනයනයෙන් ලද ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,454 ක් දක්වා සියයට 5.9 කින් ඉහළ ගිය අතර, ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය වෙත සිදු කළ ඇඟලුම් අපනයනවලින් ලද ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,539 ක් දක්වා සියයට 7.7 කින් ඉහළ ගියේය. ශල්‍ය හා වෙනත් අවශ්‍යතා සඳහා වන අන්වැසුම් අපනයනවල ඉහළ ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුවෙන් රබර් නිෂ්පාදිත අපනයන ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 591 ක් දක්වා සියයට 1.2 කින් ඉහළ ගියේය. ප්‍රධාන වශයෙන් 2019 ජුනි මාසයේ දී ජපානය වෙත නාවික යාත්‍රාවක් අපනයන කිරීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ප්‍රවාහන උපකරණ අපනයන ආදායම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 121 ක් දක්වා සියයට 32.3 කින් කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගියේය. තවද, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ අපනයන ක්‍රියාකාරිත්වය ඉහළ යෑම සඳහා මුද්‍රණ කර්මාන්තය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත, මූල ලෝහ හා උපාංග සහ මැණික්, දියමන්ති හා ස්වර්ණාභරණ අපනයන ආදායම ඉහළ යෑම ද හේතු විය. කෙසේ වුවද, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදිත, යන්ත්‍රසූත්‍ර හා යාන්ත්‍රික උපකරණ, සම් භාණ්ඩ, සංචාරක භාණ්ඩ හා පාවහන් සහ ආහාර, පාන වර්ග හා දුම්කොළ අපනයන ආදායම පහත වැටුණි.

5.1 රූප සටහන
විදේශ වෙළඳාමේ ක්‍රියාකාරිත්වය

- සමස්ත අපනයනවලින් සියයට 21 ක් පමණ වන කෘෂිකාර්මික අපනයන ආදායම 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,667 ක් දක්වා සියයට 3.2 කින් පහත වැටුණි. 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී තේ අපනයන පරිමාව සියයට 5.1 කින් ඉහළ ගිය ද, අපනයන මිල ගණන් පහත වැටීම හේතුවෙන් තේ අපනයන ආදායම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 915 ක් දක්වා සියයට 5.7 කින් පහත වැටුණි.

5.2 රූප සටහන
අපනයන සංයුතිය (2019 ජන.-අගෝ.)

2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී තේ කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා වූ සාමාන්‍ය අපනයන මිල 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් 5.20 සිට එ.ජ. ඩොලර් 4.66 ක් දක්වා සියයට 10.3 කින් පහත වැටුණි. ප්‍රධාන වශයෙන් කුරුඳු සහ ගම්මිරිස් අපනයන ආදායම පහත වැටීම හේතුවෙන් කුළුබඩු අපනයන ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 203 ක් දක්වා සියයට 9.8 කින් පහත වැටුණි. 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී රබර හා සුළු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිත අපනයන ආදායම ද පහත වැටුණි. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී පොල් අපනයන ආදායම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 232 ක් දක්වා සියයට 10.9 කින් ඉහළ ගියේය. තවද, යුරෝපා වෙළඳපොළ වෙත අපනයනය කළ මුහුදු ආහාරවලින් ලැබූ ආදායම සියයට 23.8 කින් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී මුහුදු ආහාර අපනයන ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 184 ක් දක්වා සියයට 8.9 කින් ඉහළ ගියේය.

- 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී බනිත අපනයන ආදායම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 21 ක් දක්වා සියයට 4.0 කින් පහත වැටුණි. මෙම කාණ්ඩය යටතේ වර්ග කර ඇති ලෝපස්, ලෝබොර හා අළු අපනයන ආදායම ඉහළ ගිය අතර පාෂාණ හා ගල් අපනයන ආදායම පහත වැටුණි.
- අන්‍යවශය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනය සීමා කිරීම සඳහා ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් 2018 වසරේ අග භාගයේ දී දක්නට ලැබුණු ආනයන වියදම පහත වැටීමේ ප්‍රවණතාව 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ද අඩුකර පැවතුණි.

මේ අනුව, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ආනයන වියදම 2018 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 15,083 ට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 12,886 ක් දක්වා සියයට 14.6 කින් පහත වැටුණි. මෙලෙස ආනයන වියදම අඩුවීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන පහළ යෑම දායක වූ අතර පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන අඩුවීම ද හේතු විය. මේ අතර, සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදයේ දී ඉන්ධන නොවන ආනයන වියදම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 10,309 ක් දක්වා සියයට 16.3 කින් පහත වැටුණි.

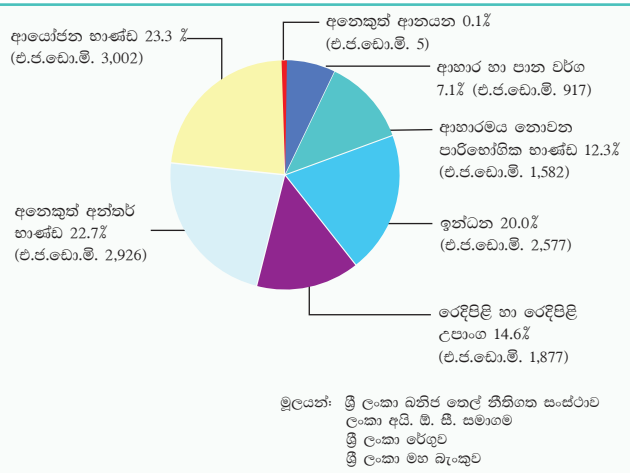
- සමස්ත ආනයනවලින් සියයට 57 ක පමණ විශාලම දායකත්වය දරන අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වියදම 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 7,380 ක් දක්වා සියයට 11.7 කින් පහත වැටුණි. රෙදිපිළි හා රෙදිපිළි උපාංග සහ බනිත නිෂ්පාදිත හැර අනෙකුත් සියලුම කාණ්ඩවල ආනයන වියදම අඩුවීම අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන වියදම පහළ යෑම සඳහා හේතු විය. බොරතෙල් ආනයන පරිමාව සියයට 17.2 කින් ඉහළ ගිය ද, ප්‍රධාන වශයෙන් පිරිපහදු කළ බනිත තෙල් සහ ගල් අඟුරු ආනයන පරිමාව පහත වැටීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ඉන්ධන ආනයන වියදම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,577 ක් දක්වා සියයට 6.9 කින් පහත වැටුණි. සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ සියලුම බනිත තෙල් නිෂ්පාදිතවල මිල ගණන් සාපේක්ෂව පහළ අගයක පැවතුණි. ලංකා බනිත තෙල් නීතිගත සංස්ථාව මගින් ආනයනය කරනු ලබන බොරතෙල් බැරලයක සාමාන්‍ය මිල 2018 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් 76.49 ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී එ.ජ. ඩොලර් 69.13 ක් දක්වා පහත වැටුණි. 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී දියමන්ති, අගනා ගල් හා ලෝහ වර්ග ආනයන වියදම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 118 ක් දක්වා සියයට 77.2 කින් පහත වැටුණි. ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර රත්‍රන් ආනයනය මත වූ බදු වෙනස්කම් තුළින් සිදු විය හැකි අයථා ලාභ ඉපැයීම වැළැක්වීම සඳහා 2018 අප්‍රේල් මාසයේ දී රත්‍රන් ආනයන මත සියයට 15 ක තීරු බද්දක් පැනවීමෙන් පසුව රත්‍රන් ආනයනය අඩු වීම මේ සඳහා හේතු විය. තවද, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී රසායනික නිෂ්පාදිත, ප්ලාස්ටික් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත, පොහොර, මූල ලෝහ, තිරිඟු හා ඉරිඟු සහ

කඩදාසි, ඝන කඩදාසි හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත ආනයන වියදම පහත වැටුණි. මේ අතර, නූල් වර්ග හා කෙඳි වර්ග ආනයනය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් රෙදිපිළි හා රෙදිපිළි උපාංග ආනයන වියදම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,877 ක් දක්වා සියයට 1.0 කින් ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී සීමෙන්ති ක්ලින්කර ඉහළ යෑමෙන් ඛනිජ නිෂ්පාදිත ආනයන වියදම ද සියයට 5.7 කින් ඉහළ ගියේය.

- ආහාර හා පාන වර්ග සහ ආහාරමය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන යන දෙඅංශයෙහිම ආනයන වියදම පහත වැටීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන වියදම පහත වැටුණි. මේ අනුව, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන වියදම 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,441 ට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,499 ක් දක්වා සියයට 27.4 කින් පහත වැටුණි. සමස්ත පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන වියදමෙන් සියයට 63 ක් පමණ වන ආහාරමය නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයන වියදම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,582 ක් දක්වා සියයට 31.0 කින් පහත වැටුණි. පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා වන රථවාහන වෙනුවෙන් වූ විශාල ආනයන වියදම අධිකාරියෙන් කිරීම සඳහා 2018 වසරේ අගෝස්තු මාසයේ සිට නොවැම්බර් මාසය දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවල බලපෑම පිළිබිඹු කරමින් පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා ගනු ලබන රථවාහන ආනයන වියදම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 496 ක් දක්වා සියයට 54.6 කින් පහත වැටීම මෙම ආහාර නොවන පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනය පහත වැටීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කෙසේ වුවද, 2019 මාර්තු මාසයේ දී එම ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ගවලට අදාළ සීමාකිරීම් ඉවත් කළ අතර, පෞද්ගලික මෝටර් රථ ආනයනයේ දී ගෙවිය යුතු නිෂ්පාදන බදු ඉහළ දමන ලදී. විශේෂයෙන්ම මෝටර් රථ ආනයනය සඳහා සහනදායී බලපත්‍ර යොදා ගැනීම හා සම්බන්ධව පනවා තිබූ සීමා කිරීම් ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් මෑත මාසවල දී මෝටර් රථ ආනයන වියදමේ යම් ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. සලකා බලනු ලබන කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී රෙදිපිළි හා උපාංග, ගෘහ හා දැව භාණ්ඩ, ගෘහ උපකරණ සහ විදුලි සංදේශ මෙවලම් ආනයනය ද කැපී පෙනෙන ලෙස පහත වැටුණි. කෙසේ වුවද, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී බෙහෙත් හා ඖෂධීය

5.3 රූප සටහන
ආනයන සංයුතිය (2019 ජන.-අගෝ.)

නිෂ්පාදිත ආනයන වියදම සියයට 0.4 කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගියේය. ප්‍රධාන වශයෙන් ධාන්‍ය හා ඇඹරුම් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත ආනයනය පහත වැටීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ආහාර හා පාන වර්ග ආනයන වියදම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 917 ක් දක්වා සියයට 20.1 කින් පහත වැටුණි. 2018/19 මහ කන්නයේ දී ඉහළ අස්වැන්නක් ලැබීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දේශීය සහල් සැපයුම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් සහල් ආනයනය පහත වැටීම නිසා ධාන්‍ය හා ඇඹරුම් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත ආනයන වියදම සියයට 80.4 කින් පහත වැටුණි. ආහාර හා පාන වර්ග යටතේ වර්ග කර ඇති සීනි, එළවළු, කිරි නිෂ්පාදිත, තෙල් හා මේද වැනි අනෙකුත් කාණ්ඩවල ආනයන වියදම ද පහත වැටුණි.

- සියලුම ප්‍රධාන කාණ්ඩවල ආනයන පහත වැටීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයන වියදම පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,002 ක් දක්වා සියයට 6.6 කින් පහත වැටුණි. ටැංකි හා බවුසර්, කැබ් රථ හා බස් වැනි වාණිජ කටයුතු සඳහා යොදා ගනු ලබන රථවාහන මෙන්ම නැව් හා බෝට්ටු ආනයනය පහත වැටීම පිළිබිඹු කරමින් ප්‍රවාහන උපකරණ ආනයන වියදම සියයට 22.7 කින් පහත වැටුණි. මෙම ආනයන වියදම අඩු වීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් 2018 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී නාවික යාත්‍රා හතරක් ආනයනය කිරීමේ පදනම් බලපෑම ද දායක වී ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන් යකඩ හා වානේ, සීමෙන්ති සහ දැව නිෂ්පාදිත ආනයනය පහත වැටීම හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය ආනයන වියදම

සියයට 0.6 කින් සුළු වශයෙන් පහත වැටුණි. මේ අතර, යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ කොටස්, මුද්‍රණ කටයුතු සඳහා භාවිතා කරනු ලබන යන්ත්‍රසූත්‍ර, කාර්යාලීය කටයුතු සඳහා භාවිතා කරනු ලබන යන්ත්‍රසූත්‍ර, රෙදිපිළි කර්මාන්තය සඳහා භාවිතා කරනු ලබන යන්ත්‍රසූත්‍ර, ඉලෙක්ට්‍රොනික උපකරණ සහ විදුලි සංදේශ මෙවලම් ආනයනය පහත වැටීම පිළිබිඹු කරමින් යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ ආනයන වියදම සියයට 5.4 කින් පහත වැටුණි. ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනය පහත වැටීම මගින් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ වැඩි කාලයක දී පැවැති ආර්ථික ක්‍රියාකාරකමිහි මන්දගාමී බව පිළිබිඹු වේ.

වෙළඳ මිල අනුපාතය

- ආනයන මිල ගණන් පහළ යෑමේ වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් අපනයන මිල ගණන් පහළ යෑම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වෙළඳ මිල අනුපාතය 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් අඩු විය. ප්‍රධාන වශයෙන් කාර්මික අපනයන යටතේ වර්ග කෙරෙන රෙදිපිළි හා ඇඟලුම්, මැණික්, දියමන්ති හා ස්වර්ණාභරණ, යන්ත්‍රසූත්‍ර හා යාන්ත්‍රික උපකරණ, ආහාර, පාන වර්ග හා දුම්කොළ සහ මූල ලෝහ හා උපාංග මිල ගණන් පහත වැටීම මෙන්ම එළවළු හැර කෘෂිකාර්මික අපනයන යටතේ වර්ග කර ඇති සියලුම උප කාණ්ඩවල මිල ගණන් අඩුවීම හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී සමස්ත අපනයන මිල දර්ශකය 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව සියයට 5.0 කින් පහත වැටුණි. ප්‍රධාන වශයෙන් සියලුම ප්‍රධාන ආනයන කාණ්ඩවල මිල ගණන් පහත වැටීම හේතුවෙන් මෙම කාලපරිච්ඡේදයේ දී සමස්ත ආනයන මිල දර්ශකය සියයට 4.9 කින් පහත වැටුණි. අන්තර් භාණ්ඩ සැලකූ විට,

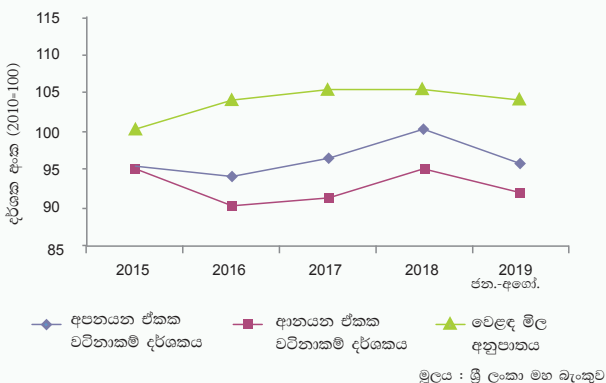
ප්‍රධාන වශයෙන් ඉන්ධන, රෙදිපිළි හා රෙදිපිළි උපාංග, දියමන්ති, අගනා ගල් හා ලෝහ වර්ග, ප්ලාස්ටික් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත, රබර් හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත සහ කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් මිල ගණන් අඩු වීම හේතුවෙන් ආනයන මිල දර්ශකය පහත වැටුණි. යන්ත්‍රසූත්‍ර හා උපකරණ සහ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් පහත වැටීම හේතුවෙන් ආයෝජන භාණ්ඩ සඳහා වන මිල දර්ශකය පහත වැටුණු අතර එළවළු, සීනි හා රසකැවිලි, කිරි නිෂ්පාදිත, ගෘහ උපකරණ සහ විදුලි සංදේශ මෙවලම් සඳහා වන මිල ගණන් පහත වැටීම හේතුවෙන් පාරිභෝගික භාණ්ඩ සඳහා වන මිල දර්ශකය පහත වැටුණි. මේ අනුව, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වෙළඳ මිල අනුපාතය 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයේ දී වාර්තා වූ දර්ශකාංක 104.3 සිට දර්ශකාංක 104.2 ක් දක්වා සියයට 0.1 කින් අඩු විය. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී ඉන්ධන ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන හැරුණුකොට අනෙකුත් භාණ්ඩවල වෙළඳ මිල අනුපාතය පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව සියයට 0.5 කින් පහත වැටුණි.

සේවා වෙළඳාම¹

- පළමු කාර්තුවේ දී සේවා ගිණුමේ ක්‍රියාකාරිත්වය හිතකර මට්ටමක පැවතිය ද පාස්කු ඉරූ දින සිදු වූ ප්‍රහාරවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සේවා ගිණුම දෙවන කාර්තුවේ දී පසුබෑමකට ලක්විය. 2019 වසරේ මැයි සහ ජූනි මාසවල දී සංචාරක ඉපැයීම් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු විය. සංචාරක පැමිණීමහි සිදු වූ පහත වැටීම, ප්‍රවාහන අංශයේ මගී සේවාවන් මගින් වන ඉපැයීම් කෙරෙහි ද බලපෑවේය. තවද, 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ආනයනවල සිදු වූ අඩුවීම මගින් ප්‍රවාහන කුලී මත බලපෑමක් ඇති වූවා විය හැකිය. කෙසේ වුවත්, 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී පරිගණක සේවා අංශය පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය සමග සැසඳීමේ දී, සියයට 10.7 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් අඛණ්ඩව ශක්තිමත් ලෙස වර්ධනය විය. ඒ අනුව, සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.9 ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.6 ක් දක්වා අඩු විය.

5.4 රූප සටහන

වෙළඳ මිල අනුපාතය සහ වෙළඳ දර්ශක

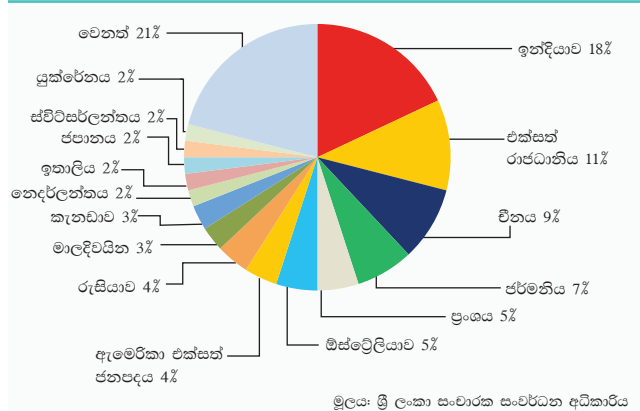
1 මෙම වාර්තාවේ භාණ්ඩ වෙළඳාම පිළිබඳ දත්ත 2019 පළමු මාස අට සඳහා අදාළ වන අතර ගෙවුම් තුලනයේ ඇතුළත් අනෙකුත් බොහෝ දත්ත 2019 පළමු භාගය සඳහා පමණක් වේ.

සංචාරක අංශයේ වර්ධනයන්

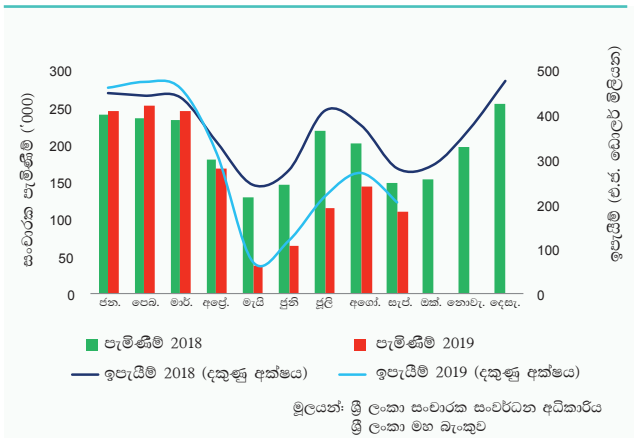
• ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය වෙත පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාරයෙන් පසුව ඇති වූ අහිතකර බලපෑම, අපේක්ෂිත වේගය ඉක්මවා සමනය වෙමින් පවතින අතර ඒ සඳහා අදාළ අංශ විසින් ගනු ලැබූ කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග දායක විය. 2019 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී සංචාරක පැමිණීමේ සියයට 4.6 ක වර්ධනයක් සමග මෙතෙක් කාර්තුවක් තුළ වාර්තා කළ ඉහළම පැමිණීම් සනිටුහන් කළ සංචාරක කර්මාන්තය පාස්කු ඉරු දින ප්‍රහාර හමුවේ දරුණු ලෙස බලපෑමට ලක්වුණි. ඒ අනුව 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී සංචාරක පැමිණීම් 1,376,312 දක්වා සියයට 20.5 කින් සැලකිය යුතු ලෙස අඩු වී සංචාරක කර්මාන්තයේ කාර්යසාධනය පහළ ගියේය. සංචාරක පැමිණීම්වල අඩුවීමට සමගාමීව 2019 පළමු මාස නවය තුළ සංචාරක ඉපැයීම් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,583 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තුගත කර ඇත. සංචාරක පැමිණීම් අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා වේගයෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති මට්ටමින් ගත් සුදුසු සහ කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග, ආරක්ෂක තත්ත්වයන් වැඩි දියුණු වීම, සංචාරක අංශයේ ව්‍යාපාර සඳහා මූල්‍යමය සහාය ලබාදීම සහ සංචාරක ප්‍රවර්ධන කටයුතු ඉවහල් විය. සංචාරකයින් පැමිණෙන ප්‍රධාන රටවල් විසින් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කර තිබූ අවදානම පිළිබඳ දැන්වීම් 2019 වසරේ මැයි සහ ජූනි මාසවලදී ලිහිල් කිරීම, සංචාරක අංශයේ පසුබෑම යථා තත්ත්වයට පත්කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලාංකික බලධාරීන් විසින් ගනු ලැබූ විවිධ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා සහය විය. සැප්තැම්බර් මාසයේ දී යම් අඩුවීමක් වාර්තා වුවද පසුගිය වසර හා සැසඳීමේ දී සංචාරක පැමිණීම් වාර්තා වූ අඩු වීම, මෑත මාස කිහිපයේ දී කැපී

5.6 රූප සටහන
රටවල් අනුව සංචාරක පැමිණීම් (2019 ජන.-සැප්.)

පෙනෙන ලෙස යථා තත්ත්වයට පත් විය. කලාප වශයෙන් සැලකීමේ දී 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී සමස්ත සංචාරක පැමිණීම්වලින් සියයට 18 කට පමණ දායක වූ බටහිර යුරෝපයෙන් සිදු වූ සංචාරක පැමිණීම් පෙර වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව සියයට 17.5 කින් පහත වැටුණු අතර දකුණු ආසියානු රටවලින් පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව සියයට 20.4 කින් පහළ ගියේය. රටවල් අනුව සැලකීමේ දී 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී ඉන්දියාවෙන් පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව 241,666 දක්වා 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදය හා සැසඳීමේ දී සියයට 19.9 කින් පහළ ගිය අතර චීනයෙන් පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව 123,220 දක්වා සියයට 41.3 කින් සැලකිය යුතු ලෙස පහත වැටුණි.

5.5 රූප සටහන
සංචාරක පැමිණීම් සහ සංචාරක ඉපැයීම්

• සංචාරක පැමිණීම්වල අඩුවීම හමුවේ වුවද, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී සංචාරක කර්මාන්තය සැලකිය යුතු ලෙස ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීමට සමත් විය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරියේ ආයෝජක සබඳතා ඒකකය මගින් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 26 ක වටිනාකමින් යුත් හෝටල් ව්‍යාපෘති 32 ක් සඳහා අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව, 2010 වසරේ ආයෝජක සබඳතා ඒකකය (පෙර මධ්‍යගත ප්‍රවර්ධන සහ පහසුකම් සැපයීමේ මධ්‍යස්ථානය නමින් හැඳින්වූ) ආරම්භ කිරීමෙන් පසුව 2019 ජූනි මාසය අවසන් වන විට සමස්ත ආයෝජනය එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,981 ක් වූ කාමර 19,218 ක ධාරිතාවයකින් යුතු හෝටල් ව්‍යාපෘති 382 ක් සඳහා අනුමැතිය ලබා දී තිබේ. එයින් 2019 ජූනි මස අග වන විට කාමර 6,797 කින් සමන්විත ව්‍යාපෘති 107 ක් ඉදි කෙරෙමින් පවතින අතර කාමර 10,211 කින් සමන්විත ව්‍යාපෘති 207 ක් සිය මෙහෙයුම් කටයුතු

ආරම්භ කර ඇත. 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 107 ක වටිනාකමින් යුත් හෝටල් ව්‍යාපෘති 66 ක් සඳහා නව යෝජනා ලැබී තිබෙන අතර මෙම ව්‍යාපෘති සම්පූර්ණ කිරීමෙන් අනතුරුව සංචාරක කර්මාන්තය වෙත කාමර 1,407 ක් එකතු වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක කර්මාන්තය කෙරෙහි ආයෝජකයින් වෙත පවතින අඛණ්ඩ විශ්වාසය පිළිබිඹු කරමින් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 19 ක් වටිනා නව යෝජනා 25 ක් පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභාරයෙන් පසුව ලැබීම සැලකිය යුතු කරුණක් වේ.

- පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභාරයෙන් පසුව සංචාරක කර්මාන්තය යළි ගොඩනැගීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග රාශියක් ගෙන ඇති අතර 2017-2020 සංචාරක උපායමාර්ගික සැලැස්ම යටතේ හඳුන්වා දුන් ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක විය. පාස්කු ඉරු දින ප්‍රභාරයේ අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සංචාරක ප්‍රවර්ධනය, මූල්‍යමය හා රාජ්‍ය මූල්‍ය සහාය ලබාදීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලදී. ඒ අනුව, සංචාරක කර්මාන්තයේ යෙදෙන ලියාපදිංචි ව්‍යාපාර විසින් ලබාගෙන ඇති ණයවලට අදාළ වාරික හා පොලී ගෙවීම් සඳහා 2020 මාර්තු 31 දක්වා වලංගු වන පරිදි සහන කාලයක් ඇතුළත් ආර්ථික සහන පැකේජයක් 2019 මැයි මාසයේ දී හඳුන්වා දෙන ලදී. ණය ගෙවීම සඳහා වන එම සහනයට අමතරව ප්‍රධාන වශයෙන් සංචාරක අංශයේ අවිධිමත් පාර්ශ්වකරුවන් ඉලක්ක කර ගනිමින් 2019 මැයි මාසයේ දී මුදල් අමාත්‍යාංශය මගින් වෙනත් සහන පැකේජයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. තවද, ලියාපදිංචි හෝටල් සහ සංචාරක ක්‍රියාකරුවන් සඳහා 2019 ජුනි 01 වන දින සිට 2020 මාර්තු 31 දින දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී එකතු කළ අගය මත බද්ද සියයට 15 සිට සියයට 7 දක්වා අඩු කළ අතර ලෝභමය හඳුනාගැනීමේ උපකරණ වැනි ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධ නිෂ්පාදන සඳහා ආනයන බදු ඉවත් කරන ලදී. මේ අතර ශ්‍රී ලංකා සංචාරක ප්‍රවර්ධන කාර්යාංශය විසින් හඳුනාගත් වෙළඳපොළ සඳහා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. කෙටිකාලීන ගෝලීය මහජන සම්බන්ධතා වැඩසටහනක් සහ ඉන්දියානු වෙළඳපොළ ඉලක්ක කර ගත් විශේෂ පැකේජ වැනි ඇතැම් ප්‍රවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ත්‍රස්ත ප්‍රභාරයෙන් පසු කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2019 වසරේ සංචාරය කළ හැකි හොඳම ගමනාන්තය ලෙස ශ්‍රී ලංකාව, ලෝන්ලි ප්ලැනට් (Lonely Planet) මගින් නැවත තහවුරු කිරීම සහ ට්‍රැවල් + ලෙෂර් (Travel + Leisure) සඟරාව මගින් 2019 වසරේ සංචාරය කළ හැකි හොඳම දිවයින ලෙස ශ්‍රී ලංකාව හඳුන්වා දීම

සංචාරක කර්මාන්තය වේගවත් ලෙස යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා උපකාරී විය.

ප්‍රාථමික ආදායම

- විදේශීය සෘජු ආයෝජන සමාගම් මගින් ලාභාංශ නැවත රැගෙන යෑම සහ ප්‍රතිආයෝජන ඉපැයීම් වැඩිවීම හේතුවෙන් ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය පුළුල් විය. ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 992 ට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,097 ක් විය. 2018 වසරේ පළමු භාගය සමග සැසඳීමේ දී සෘජු ආයෝජන සමාගම් ලාභාංශ විශාල ලෙස නැවත සිය රටවල් වෙත රැගෙන ගිය අතර, ඉහළ ප්‍රමාණයකින් ප්‍රතිආයෝජනයන් ද සිදු කරන ලදී. 2018 වසරේ පළමු භාගයට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී විදේශීය ණය මත වන පොලී ගෙවීම් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රධාන වශයෙන් 2018 වසරේ දී එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1 ට වඩා වැඩි වටිනාකමකින් යුතු බැංකු අංශයේ ජාත්‍යන්තර බැඳුම්කර නැවත ගෙවීම හේතුවෙන් මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ණය සුරැකුම්පත් මත වූ පොලී ගෙවීම් සුළු වශයෙන් පහළ මට්ටමක පැවතුණි. 2019 පළමු භාගයේ දී දළ නිල සංචිත වත්කම් මත වන ආදායම් ද 2018 වසරේ අනුරූප කාලපරිච්ඡේදයට සාපේක්ෂව සුළු වශයෙන් පහළ ගියේය. මේ අතර, 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී විදේශීය ආයෝජන මගින් වන ශුද්ධ ආදායම් ලැබීම් පහළ මට්ටමක පැවතුණි.

ද්විතීයික ආදායම

- 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ද්විතීයික ආදායම් ගිණුමේ අතිරික්තය පහළ ගියේය. විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණ, 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,624 හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,270 ක් දක්වා සියයට 9.8 කින් අඩු විය. 2019 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණවල අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණ ද 2019 වසරේ අප්‍රේල් සහ ජුනි මාසවල දී එය ක්‍රමානුකූලව යථා තත්ත්වයට පත්වීමක් නිරීක්ෂණය විය. ජාත්‍යන්තර බනිජ් තෙල් මිල ගණන්හි විචලනය මැදපෙරදිග ආර්ථිකයන්ගේ වර්ධන අපේක්ෂාවන් සඳහා යම් බලපෑමක් සිදු කළ හැකි අතර එමගින් විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණ කෙරෙහි ද බලපෑමක් එල්ල විය හැක. 2018 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 5,277 හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ

මුල් මාස නවය තුළ විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 4,930 ක් දක්වා සියයට 6.6 කින් අඩු විය.

ජංගම ගිණුමේ ශේෂය

- 2019 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ දී වාර්තා වූ විශාල හිඟය 2019 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී වාර්තා වූ අතිරික්තය ඉක්ම වූ බැවින් 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ජංගම ගිණුමේ සුළු හිඟයක් වාර්තා විය. ඒ අනුව, 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,609 ක් වූ ජංගම ගිණුමේ හිඟය සමග සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ජංගම ගිණුමේ හිඟය එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 225 ක් ලෙස වාර්තා විය. ආනයනවල කැපී පෙනෙන අඩුවීම සහ අපනයනවල ස්ථාවර වර්ධනය හේතුවෙන් වූ වෙළඳ හිඟයේ අඩු වීම ජංගම ගිණුමේ හිඟය පහළ යෑම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් උපකාරී විය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී වෙළඳ හිඟය 2018 වසරේ මුල් භාගයේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 5,709 සමග සැසඳීමේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 3,597 ක් දක්වා එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,112 කින් පහළ ගියේය.

ප්‍රාග්ධන ගිණුමේ ශේෂය

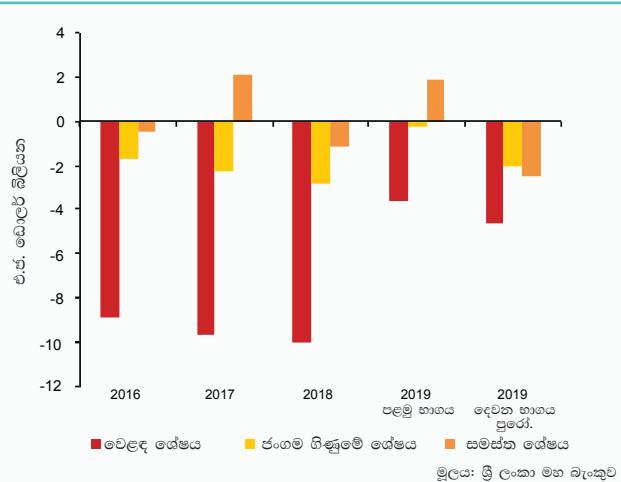
- 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ප්‍රාග්ධන ගිණුම වෙත වූ ලැබීම් මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පැවතුණි. ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලැබීම්හි මධ්‍යස්ථ වීම පිළිබිඹු කරමින්, ප්‍රාග්ධන ගිණුම වෙත වූ ලැබීම්, ශුද්ධ පදනම මත 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 10 සමග සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 8 දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය.

මූල්‍ය ගිණුම

- 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,723 හා සැසඳීමේ දී, 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ශුද්ධ විදේශීය වගකීම් වෙනස් වීම් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 2,315 ක් විය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී රජය විසින් නිකුත් කළ සහ කල්පිරුණු ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර මගින් මූල්‍ය ගිණුමේ වගකීම්වල වෙනස්වීම් බොහෝ දුරට පිළිබිඹු වේ. 2019 මාර්තු සහ ජූනි මාසවල දී රජය විසින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4 ක ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර සාර්ථකව නිකුත් කළ අතර කල් පිරුණු එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5 ක් වූ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර ආපසු ගෙවන ලදී.

කෙසේ වෙතත්, 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී මූල්‍ය ගිණුම වෙත වූ අනෙකුත් ලැබීම් මධ්‍යස්ථව පැවතුණි. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී, ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි සමාගම් ලබාගත් විදේශීය ණය ද ඇතුළත් විදේශීය සෘජු ආයෝජන එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 501 ක් විය. මෙය, 2018 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී හම්බන්තොට වරාය වෙත වූ ආයෝජනය ද ඇතුළත්ව එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.4 ක් වූ විදේශීය සෘජු ආයෝජන ලැබීම්වලට වඩා සැලකිය යුතු අඩු වීමකි. 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී ලැබුණු විදේශීය සෘජු ආයෝජන ප්‍රධාන වශයෙන් දේපළ සංවර්ධන, විදුලි සංදේශ, හෝටල් සහ වරාය හා බහාලුම් පර්යන්ත වැනි අංශ වෙත වාර්තා විය. 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 150 ක ශුද්ධ ලැබීම් හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගය තුළ දී හිමිකම් කොටස් ලෙස වූ විවිධ ආයෝජන එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 9 ක ශුද්ධ ලැබීම්ක් වාර්තා කළේය. භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා බැඳුම්කර වෙතින් වූ විදේශීය ආයෝජන 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 176 ක ශුද්ධ ගෙවීම් සමග සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 96 ක ශුද්ධ ගෙවීම්ක් වාර්තා කළේය. 2019 පළමු කාර්තුව තුළ දී රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි ශුද්ධ ලැබීම්ක් වාර්තා විය. කෙසේ වුව ද, ප්‍රධාන වශයෙන් 2019 අප්‍රේල් සහ මැයි මාසවල දී පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරයෙන් පසුව දක්නට ලැබුණ යම් අස්ථාවරත්වයක් හේතුවෙන්, වසරේ පළමු භාගයේ දී රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි විදේශීය ආයෝජන ශුද්ධ ගෙවීම් වාර්තා විය. මේ අතර, රජය, තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන, පෞද්ගලික අංශය සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් විසින් සිදු කළ ශුද්ධ ගෙවීම් පිළිබිඹු කරමින් 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී

5.7 රූප සටහන ගෙවුම් තුලනය

විදේශීය ණය වගකීම් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 645 කින් අඩු විය. කෙසේ වෙතත්, එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 164 ක් වූ ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකමෙහි හයවන වාරිකය ලැබීමත් සමග ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වගකීම් ඉහළ ගියේය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් පෞද්ගලික අංශයේ වෙළඳ ණය සුළු වශයෙන් වැඩි වූ අතර ආසියානු නිෂ්කාශන සංගමය සමග ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ වගකීම් අඩු විය.

- 2018 වසරේ පළමු භාගයේ දී වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,034 සමග සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී මූල්‍ය වත්කම්හි ශුද්ධ අත් කර ගැනීම එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,730 ක් විය. වසරේ පළමු භාගයේ දී දළ නිල සංචිත එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.8 කින් වැඩි වීම මූල්‍ය වත්කම්වල මෙම වැඩිවීමට හේතු විය. මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම සහ කල්පිරීම්හි ශුද්ධ බලපෑමයි. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙතින් ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීම් ද 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී දළ නිල සංචිත ඉහළ නැංවීමට හේතු විය. මුදල් සහ තැන්පතු එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.2 ක වැඩිවීම තුළින් දළ නිල සංචිතවල වැඩිවීම පිළිබිඹු වූ අතර ස්ථාවර ආදායම් සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනයන් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 363 ක අඩු වීමක් වාර්තා කළේය. බැංකු අංශයේ මුදල් හා තැන්පතු වත්කම් ද, 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 41 ක වැඩි වීමක් වාර්තා කළේය. මේ අතර, තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන සහ පෞද්ගලික අංශය විසින් අනේවාසිකයින්ට ලබා දෙන වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් වසරේ පළමු භාගයේ දී අඩු වීමක් වාර්තා කළේය. තවද, වසරේ පළමු භාගයේ දී සෘජු ආයෝජන ගෙවීම් ද මධ්‍යස්ථ මට්ටමක් වාර්තා කළේය.

අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය

- අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි, අනේවාසිකයින් හා සම්බන්ධ ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් තත්ත්වය, 2018 වසර අවසානයේ සිට 2019 ජුනි මස අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.9 කින් ඉහළ ගියේය. මූලික වශයෙන්, 2018 දෙසැම්බර් මස අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.9 ක් වූ දළ නිල සංචිත, 2019 ජුනි අවසානය වන විට

එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 8.9 ක් දක්වා වැඩි වීමෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විදේශීය වත්කම් තත්ත්වය ඉහළ ගියේය. ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුත් කිරීම් තුළින් වූ ලැබීම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළින් ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීම සහ ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකමෙහි හයවන වාරිකය මගින් වූ ලැබීම් හේතුවෙන් සංචිත වත්කම් තත්ත්වය ඉහළ ගියේය. මේ අතර, ශ්‍රී ලාංකික නේවාසිකයින් විදේශයන්හි සිදුකරන සෘජු ආයෝජන මගින් පිළිබිඹු කරන සෘජු ආයෝජන වත්කම් තත්ත්වය, 2018 වසර අවසානය වන විට පැවති තත්ත්වය සමග සැසඳීමේ දී 2019 ජුනි මස අවසාන වන විට සුළු වශයෙන් වැඩි විය. තැන්පතු භාරගන්නා ආයතනවල මුදල් සහ තැන්පතු වත්කම් තත්ත්වය සහ නොපියවා ඉතිරිව ඇති අනෙකුත් ලැබිය යුතු ගිණුම් තත්ත්වය ද 2019 ජුනි අවසානය වන විට සුළු ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, තැන්පතු භාරගන්නා ආයතන සහ පෞද්ගලික අංශය විසින් ලබා දුන් වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් මගින් පිළිබිඹු වන නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය සහ අත්තිකාරම් වත්කම් තත්ත්වය මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී සුළු වශයෙන් අඩු විය.

- අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය මගින් පිළිබිඹු වන පරිදි අනේවාසිකයින් වෙත වූ ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු වගකීම් තත්ත්වය, 2019 ජුනි මස අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5 කින් පමණ සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. මුළු වගකීම් තත්ත්වය 2018 දෙසැම්බර් මස අවසානයේ පැවති එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 62.5 සිට 2019 ජුනි මස අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 64.0 දක්වා ඉහළ ගියේය. රජය විසින් නිකුත් කරන ලද ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කරවල නොපියවා ඉතිරිව ඇති වගකීම් තත්ත්වයෙහි ශුද්ධ වැඩිවීම, මෙම සැලකිය යුතු ඉහළ යෑම සඳහා මූලිකවම හේතු විය. 2019 වසර තුළ දී රජය විසින් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 4.4 ක් වූ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර පියවන ලදී. තවද, සෘජු ආයෝජන ලැබීම්වල ඉහළ යෑම හේතුවෙන් සෘජු ආයෝජන වගකීම් තත්ත්වය සුළු වැඩිවීමක් වාර්තා කළ අතර කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළෙහි ලැයිස්තුගත සෘජු ආයෝජන සමාගම් කිහිපයක සැලකිය යුතු වෙළඳපොළ අගය මත ගැලපීමේ අලාභ වාර්තා විය. වාණිජ බැංකුවල සහ පෞද්ගලික අංශයෙහි නව ජාත්‍යන්තර බැඳුම්කර නිකුතු සහ

කල්පිරීම් සිදු නොවීම නිසා එම අංශය සතු නොපියවා ඉතිරිව ඇති විවිධ ආයෝජන වගකීම් තත්ත්වය 2019 පළමු භාගය තුළ නොවෙනස්ව පැවතියේය. මේ අතර, 2018 වසර අවසානයේ පැවති මුළු විදේශීය ණය වගකීම් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 30.4 සිට 2019 ජුනි අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 29.9 දක්වා අඩු විය. වාණිජ බැංකු සතු නොපියවා ඉතිරිව ඇති ණය වගකීම් සැලකිය යුතු ලෙස අඩුවීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූ අතර රජය සහ පෞද්ගලික අංශය සතු නොපියවා ඉතිරිව ඇති ණය වගකීම් ද අඩුවිය. මේ අතර, බනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය වගකීම් තත්ත්වය ඉහළ යාමත් සමග පෞද්ගලික අංශයේ සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති වෙළඳ ණය වගකීම් සුළු වශයෙන් වැඩි විය. තවද, ආසියානු නිෂ්කාශන සංගමය සමග පැවති නොපියවා ඉතිරිව ඇති වගකීම් අඩුවීමත් සමග ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති ගෙවීම් අඩු විය.

- ශුද්ධ අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය, එනම් අනේවාසිකයින් හා සම්බන්ධ ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු විදේශීය වත්කම් සහ වගකීම් තත්ත්වය අතර ඇති වෙනස, 2019 ජුනි මාසය අවසාන වන විට ශුද්ධ වගකීම් තත්ත්වයෙහි වැඩිවීමක් වාර්තා කළේය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී සංචිත වත්කම් ඉහළ ගියද, ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුත් කිරීමහි සහ සෘජු ආයෝජන වගකීම් තත්ත්වය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් සමස්ත ශුද්ධ අන්තර්ජාතික ආයෝජන තත්ත්වය 2018 දෙසැම්බර් අවසානයේ පැවති එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 50.4 ක් වූ ශුද්ධ වගකීම් තත්ත්වයේ සිට 2019 ජුනි මාසය අවසාන වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 50.0 ක ශුද්ධ වගකීම් තත්ත්වයක් දක්වා සුළු වශයෙන් අඩු විය.

විදේශීය ණය තත්ත්වය

- 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය ඉහළ ගියේය. ප්‍රධාන වශයෙන් රජයේ විදේශීය ණය සුරැකුම්පත් ඉහළ යෑම හේතුවෙන්, 2018 වසර අවසානයේ දී වූ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 52.3 ක විදේශීය ණය තත්ත්වය 2019 වසරේ ජුනි අවසානය වන විට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 55.5 දක්වා ඉහළ ගියේය. නොපියවා ඉතිරිව ඇති රජයේ ව්‍යාපෘති ණය අඩුවීම සහ ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර දෙකක් කල්පිරීමෙන් එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 1.5 ක් පියවීම හමුවේ වුවද, ප්‍රධාන වශයෙන් 2019

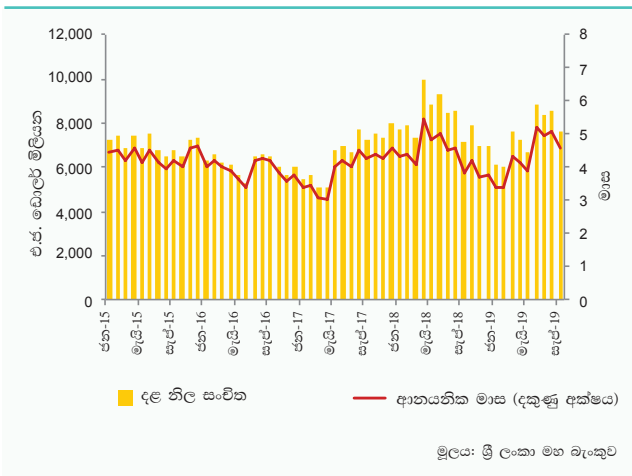
මාර්තු මාසයේ දී නිකුත් කළ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.4 ක සහ 2019 ජුනි මාසයේ දී නිකුත් කළ එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.0 ක නව ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර දෙක හේතුවෙන් රජයේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 3.5 කින් සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගියේය. ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකමෙහි හය වන වාරිකය ලැබීමත් සමග ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය ප්‍රමාණය ද ඉහළ ගිය අතර, 2018 වසර අවසානය සමග සසඳන විට ආසියානු නිෂ්කාශන සංගමය සමග නොපියවා ඉතිරිව ඇති වගකීම් පහත වැටුණි. මුදල් සහ තැන්පතු හා නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය අඩුවීමත් සමග වසරේ පළමු භාගයේ දී බැංකු අංශයේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය අඩු විය. මේ අතර, ශ්‍රී ලාංකික ආනයනකරුවන් විසින් ලද වෙළඳ ණය සහ අන්තිකාරම් වැඩිවීමත් සමග 2019 පළමු භාගයේ දී පෞද්ගලික අංශය සහ රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන්ගේ නොපියවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය ණය සුළු වශයෙන් වැඩි විය. තවද, මෙම කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී ප්‍රධාන සෘජු ආයෝජන ව්‍යාපාර මගින් අන්තර් සමාගම් ණය සහ කොටස් හිමියන්ගේ අන්තිකාරම් ලැබීමත් සමග වසරේ පළමු භාගය තුළ දී සෘජු ආයෝජන ව්‍යාපාරවල අන්තර් සමාගම් ණය ලබා ගැනීම් ඉහළ යෑමක් වාර්තා කළේය.

විදේශීය සංචිත වත්කම් තත්ත්වය

- මූල්‍ය ගිණුම වෙත වූ ඉහළ ලැබීම් හේතුවෙන් 2019 සැප්තැම්බර් අවසානය වන විට දළ නිල සංචිත ප්‍රමාණය ඉහළ ගියේය. 2019 සැප්තැම්බර් මස අවසානයේ දී දළ නිල සංචිත, 2018 වසරේ අවසානයේ දී පැවති එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 6.9 සිට එ.ජ. ඩොලර් බිලියන 7.6 ක් දක්වා වැඩි විය. 2019 වසරේ පළමු භාගයේ දී ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර නිකුතු තුළින් ලද ලැබීම්, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීම් සහ ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකමෙහි හයවන වාරිකය ලැබීම, 2019 වසරේ සැප්තැම්බර් මස අවසානයේ දී දළ නිල සංචිත තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට විශාල වශයෙන් දායක විය. 2019 වසරේ සැප්තැම්බර් මස අවසානය වන විට රටෙහි දළ නිල සංචිත ආනයනික මාස 4.6 ක් මූල්‍යනයට ප්‍රමාණවත් වූ අතර රටෙහි කෙටි කාලීන ණය සහ වගකීම්වලින් සියයට 64 ක් ආවරණය කිරීමට ද ප්‍රමාණවත් විය.

5.8 රූප සටහන
දළ නිල සංචිත සහ ආනයනික මාස

මේ අතර, 2019 අගෝස්තු මස අවසානයේ දී දළ නිල සංචිත සහ වාණිජ බැංකුවල විදේශීය වත්කම්වලින් සමන්විත මුළු ජාත්‍යන්තර සංචිත ප්‍රමාණය ද 2018 වසර අවසානයේ දී පැවති ඵ.ජ. ඩොලර් බිලියන 9.6 සිට ඵ.ජ. ඩොලර් බිලියන 11.3 ක් දක්වා වැඩි විය. මෙය ආනයනික මාස 6.8 ක් මූල්‍යනයට ප්‍රමාණවත් විය.

සමස්ත ශේෂය

- මූල්‍ය ගිණුම ශක්තිමත් වීම සහ ජංගම ගිණුමේ හිඟය අඩු වීමත් සමග 2019 වසරේ මුල් මාස නවය තුළ දී ගෙවුම් තුලනයේ සමස්ත ශේෂය ඵ.ජ. ඩොලර් මිලියන 789 ක අතිරික්තයක් වාර්තා කළේය. 2019 වසරේ පළමු මාස නවය තුළ දී සමස්ත ශේෂය වර්ධනය වීම සඳහා ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර දෙකක් නිකුත් කිරීම තුළින් ලද ඵ.ජ. ඩොලර් බිලියන 2.9 ක ශුද්ධ ලැබීම් සහ දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළින් ශුද්ධ ලෙස මිල දී ගත් ඵ.ජ. ඩොලර් මිලියන 285 උපකාරී විය.

විනිමය අනුපාතිකයේ හැසිරීම

- 2018 වසරේ දී සැලකිය යුතු ලෙස අවප්‍රමාණය වූ විනිමය අනුපාතිකය 2019 වසරේ දී ගෝලීය හා දේශීය ප්‍රවණතාවන්ගෙන් ඵල්ලු වූ යම් පීඩන මධ්‍යයේ වුවද යථා තත්ත්වයට පත්වීමක් පෙන්නුම් කළේය. 2019 වසරේ පළමු මාස හතරේ පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරයට පෙර කාලය තුළ දී, වෙළඳ හිඟයේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් සහ මූල්‍ය ප්‍රවාහ වැඩිවීම හේතුවෙන් විනිමය අනුපාතිකය සියයට 4.6 කින් අතිප්‍රමාණය වෙමින් ශක්තිමත් විය. දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ පැවති මෙවැනි හිතකර ද්‍රවශීලතා තත්ත්වයන්

හේතුවෙන් විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ වෙතින් ශුද්ධ පදනම මත විදේශ විනිමය මිල දී ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට හැකි විය. කෙසේ වෙතත්, පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරයෙන් අනතුරුව අප්‍රේල් මස දෙවන භාගයේ දී සහ ගෝලීය වෙළඳපොළෙහි ඉහළ අවිනිශ්චිතතාවයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළ වෙතින් ඇතැම් විදේශීය ආයෝජන ඉවත් කර ගැනීම් හේතුවෙන් අගෝස්තු මස දෙවන භාගයේ දී විනිමය අනුපාතිකය මත යම් පීඩනයක් ඇති විය. කෙසේ වෙතත්, ඉන් අනතුරුව දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙහි ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය වර්ධනය වීම විනිමය අනුපාතිකය ස්ථාවර කිරීමට සහය විය. ඒ අනුව, 2019 ඔක්තෝබර් අවසානය වන විට රුපියල සියයට 0.6 කින් අතිප්‍රමාණය විය. මේ අතර, 2018 වසරේ සැප්තැම්බර් අවසානය දක්වා වාර්තා වූ ඵ.ජ. ඩොලර් මිලියන 184.6 ක ශුද්ධ සැපයුම හා සැසඳීමේ දී 2019 වසරේ සැප්තැම්බර් අවසානය දක්වා ඵ.ජ. ඩොලර් මිලියන 284.8 ක ශුද්ධ අවශෝෂණයක් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් සිදු කරන ලදී. අනෙකුත් විදේශ ව්‍යවහාර මුදල්වල හැසිරීම පිළිබඳ කරමින් 2019 ඔක්තෝබර් මස අවසානය වන විට ශ්‍රී ලංකා රුපියල ඉන්දියානු රුපියලට සාපේක්ෂව සියයට 3.5 කින් සහ යුරෝවලට සාපේක්ෂව සියයට 3.1 කින් අතිප්‍රමාණය වූ අතර ස්ටර්ලින් පවුමට සාපේක්ෂව සියයට 1.2 කින් සහ ජපන් යෙන්වලට සාපේක්ෂව සියයට 1.0 කින් අවප්‍රමාණය විය.

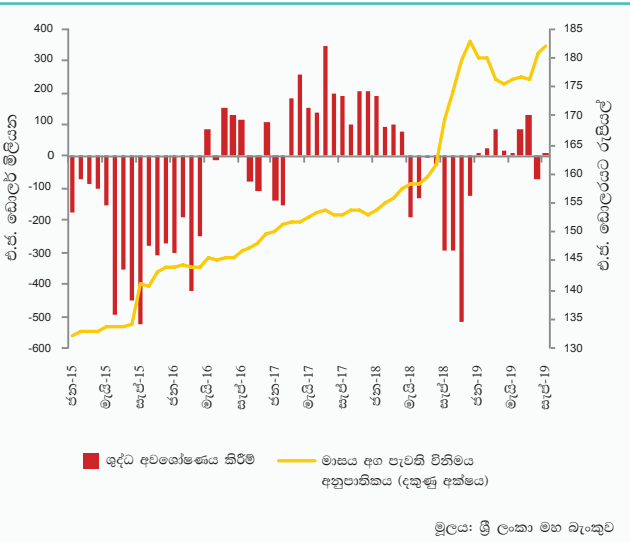
- සමස්තයක් ලෙස ඵ.ජ. ඩොලරය ශක්තිමත් වීම හේතුවෙන් අනෙකුත් ප්‍රධාන ව්‍යවහාර මුදල් ඒකක ද ඵ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව අවප්‍රමාණය විය. ඒ අනුව, 2019 ඔක්තෝබර් අවසානය වන විට ඵ.ජ. ඩොලරයට සාපේක්ෂව යුරෝ සියයට 2.4 කින් සහ ඉන්දියානු රුපියල සියයට 2.8 කින් අවප්‍රමාණය වූ අතර ස්ටර්ලින් පවුම සියයට 1.8 කින් සහ ජපන් යෙන් සියයට 1.6 කින් අතිප්‍රමාණය විය.

- 2019 සැප්තැම්බර් මස අවසානය දක්වා වූ කාලය තුළ දී මුදල් වර්ග 5 කින් සැඳුම්ලත් පැස සහ මුදල් වර්ග 24 කින් සැඳුම්ලත් පැස මත පදනම් වූ නාමික සහ මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක ද්විත්වයම ඉහළ ගියේය. ප්‍රධාන මුදල් වර්ග කිහිපයකට ඵරෙහිව ශ්‍රී ලංකා රුපියලෙහි වූ නාමික අතිප්‍රමාණය සහ අනෙකුත් ව්‍යවහාර මුදල්වල විනිමය අනුපාතික හැසිරීම පිළිබඳ කරමින් නාමික සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක ඉහළ ගියේය. ඒ අනුව, 2019 සැප්තැම්බර් මස අවසානය

5.9 රූප සටහන

දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළ තුළ මහ බැංකුවේ මැදිහත්වීම හා විනිමය අනුපාතිකය

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

දක්වා කාලය තුළ දී මුදල් වර්ග 5 කින් සහ මුදල් වර්ග 24 කින් සැදුම්ලත් පැස මත පදනම් වූ නාමික සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක පිළිවෙළින්, සියයට 2.48 කින් සහ සියයට 2.19 කින් ඉහළ ගියේය. මේ අතර, නාමික විනිමය අනුපාතිකවල වෙනස්වීමට අමතරව මුදල් පැසෙහි ඇතුළත් රටවල උද්ධමන වෙනස්වීම් ද සැලකිල්ලට ගෙන ගණනය කෙරෙන, ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළ තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ තරඟකාරීත්වය පිළිබිඹු කෙරෙන මුදල් වර්ග 5 කින් සහ මුදල් වර්ග 24 කින් සැදුම්ලත් මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක, පිළිවෙළින් සියයට 3.55 කින් සහ සියයට 3.25 කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, රටෙහි වෙළඳාමෙහි තරඟකාරීත්වයට සහාය වෙමින් මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක පදනම් වර්ෂයේ මට්ටමට වඩා පහළ මට්ටමක පැවතුණි.

අපේක්ෂිත වර්ධනයන්

- 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ දී වෙළඳ හිඟයෙහි දක්නට ලැබුණ සැලකිය යුතු අඩුවීමෙහි ප්‍රතිලාභ ලබමින් 2018 වසරට සාපේක්ෂව 2019 වසරේ දී වෙළඳ හිඟය සංකෝචනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. 2017 වසරේ මාර්තු මාසයේ සිට පැවති වර්ධන ප්‍රවණතාව අඛණ්ඩව පවත්වා ගනිමින් අපනයන ආදායම 2019 වසරේ දී සහ මැදි කාලීනව වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. නව වෙළඳ හවුල්කරුවන් සමග වෙළඳ සබඳතා ගොඩ නැංවීම, හිතකර විදේශ වෙළඳ ප්‍රතිපත්ති, ශක්තිමත් ආයතනික සහාය සහ වඩා තරඟකාරී විදේශ විනිමය අනුපාතිකයක් පැවතීම අපනයන

5.10 රූප සටහන

සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශක: මුදල් වර්ග 24 පැස අනුව (2017=100)

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ආදායමේ වර්ධන ප්‍රවණතාව සඳහා හේතු වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. එක්සත් ජනපදය ලබාදෙන ජී.එස්.පී. පහසුකම ඉන්දියාවෙන් ඉවත් කිරීම ද ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන මත ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත. ඉහළ බදුවලට යටත් වන බොහෝ නිෂ්පාදන ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ප්‍රධාන ආනයන හෝ අපනයන නොවන බැවින් එක්සත් ජනපදය සහ චීනය අතර ජාත්‍යන්තර වෙළඳාම පිළිබඳ අර්බුද තත්ත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ වෙළඳාමට තර්ජනයක් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා නොකෙරේ. කෙසේ වෙතත්, ගෝලීය වෙළඳාමේ සහ ගෝලීය වර්ධනයෙහි ඇති විය හැකි මන්දගාමීභාවය අපනයන ආදායම කෙරෙහි සෘණාත්මක බලපෑමක් ඇති කළ හැක. තවද, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සහ රජය විසින් ගනු ලැබූ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් 2019 වසරේ පළමු මාස අට තුළ ආනයනවල සිදු වූ අඩු වීම නිරූපණය කරමින් 2019 වසරේ දී ආනයන වියදම අඩු වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කර ඇත. කෙසේ වෙතත් වර්ෂය අවසානයේ එළඹෙන උත්සව කාලසීමාවට අදාළව ඇති විය හැකි ඉල්ලුම හේතුවෙන් ආනයන කාණ්ඩ කිහිපයක සහ සහනදායී බලපත්‍ර යටතේ වාහන ආනයනය කිරීම ඉහළ යෑම හේතුවෙන් වසරේ අවසන් භාගයේ දී ආනයන ඉහළ යෑමට ඉඩ ඇත. ප්‍රධාන වශයෙන් පෞද්ගලික භාවිතය සඳහා යොදාගන්නා වාහන ඇතුළුව පාරිභෝගික භාණ්ඩ සහ අන්තර් භාණ්ඩ ආනයන ඉහළ යෑම හේතුවෙන් 2020 වසරේ දී ආනයන වියදම ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව 2019 වසරේ දී වෙළඳ හිඟය අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර 2020 වසරේ දී එය ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

- 2019 වසරේ දී ජංගම ගිණුමේ හිඟය ඇස්තමේන්තු කර ඇති ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 2.6 ක් පමණ වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර ප්‍රධාන වශයෙන් වෙළඳ ගිණුමේ හිඟයේ අපේක්ෂිත පුළුල් වීම හමුවේ 2020 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 3.1 ක් දක්වා ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. 2019 වසරේ දී වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ යෑම හමුවේ අපනයන ආදායම ඉහළ යෑමට වඩා වැඩියෙන් ආනයන වියදම ඉහළ යාහැකි බැවින් 2020 වසරේ දී වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය පුළුල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මේ අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් සංචාරක ඉපැයීම් අඩු වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කිරීම හමුවේ 2019 වසරේ දී සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය පහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර මූලිකවම සංචාරක ඉපැයීම්, තොරතුරු තාක්ෂණය, ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලි බාහිර මූලාශ්‍ර වෙත පැවරීම සහ ප්‍රවාහන සේවා සඳහා අපේක්ෂිත ඉහළ ලැබීම් හමුවේ 2020 වසරේ දී සේවා ගිණුමේ අතිරික්තය වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. තොරතුරු තාක්ෂණය ආශ්‍රිත අපනයන එහි ඉහළ වර්ධනය අඛණ්ඩව පවත්වා ගනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, විදේශ වෙළඳාම වර්ධනය වීම, හම්බන්තොට වරායේ වේගවත් සංවර්ධනය සහ කොළඹ වරායේ ක්‍රියාකාරකම් වර්ධනය වීම හමුවේ ප්‍රවාහන සේවා ආදායම ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. විදේශීය ණය ප්‍රමාණය සහ විදේශීය ඍජු ආයෝජන ඉහළ යෑම හේතුවෙන් පොලී ගෙවීම්, ලාභාංශ ගෙවීම් සහ ප්‍රතිආයෝජිත ඉපැයීම් ඉහළ යෑම හමුවේ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය පුළුල් වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. විදේශ සේවා නියුක්තිකයින්ගේ ප්‍රේෂණ මෑතකාලීන වසරවල දී පිළිබිඹු කළ ප්‍රවණතාව අනුව යමින් 2020 වසරේ දී මධ්‍යස්ථ වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. සේවා ගිණුමේ සහ ද්විතියික ආදායම් ගිණුමේ අතිරික්තය ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද පුරෝකථනය කරනු ලබන වෙළඳ ගිණුමේ හිඟය සහ ප්‍රාථමික ආදායම් ගිණුමේ හිඟය පුළුල්වීමේ සමස්ත බලපෑම හේතුවෙන් 2020 වසරේ දී ජංගම ගිණුමේ හිඟය පුළුල් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.
- ප්‍රධාන වශයෙන් කොළඹ වරාය නගරය සහ හම්බන්තොට කාර්මික කලාපය යන දිගුකාලීන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා අපේක්ෂිත විදේශීය

ඍජු ආයෝජන ලැබීම් සහ රජය විසින් රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘති සඳහා යොමු වීම හරහා අපේක්ෂිත විදේශීය ඍජු ආයෝජන ලැබීම් හේතුවෙන් 2020 වසරේ දී මූල්‍ය ගිණුම වෙත ලැබීම් වර්ධනය වනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ. තවද, ලෝකය පුරා රටවල් තම මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීම සහ මැතිවරණ අවසාන වීම සමග රටෙහි ප්‍රතිපත්තිවල ස්ථාවරභාවයක් වර්ධනයක් වීම හමුවේ කොළඹ කොටස් වෙළඳපොළෙහි සහ රාජ්‍ය සුරැකුම්පත් වෙළඳපොළෙහි ශුද්ධ විදේශීය ආයෝජන වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මීට අමතරව, ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම දීර්ඝ කිරීම ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය ඉහළ නැංවීමට හේතුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මූල්‍ය ගිණුම වෙත අපේක්ෂිත ලැබීම් විදේශීය සංචිත සතුටුදායක මට්ටමකට ඉහළ නැංවීමට දායක වනු ඇත. විදේශීය ඍජු ආයෝජන ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ ද 2019 - 2023 කාලපරිච්ඡේදයේ දී ණය සේවාකරණ ගෙවීම් ඒකරාශී වීම හමුවේ විශේෂයෙන්ම ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර, ඒකාබද්ධ ණය පහසුකම් සහ සක්‍රීය වගකීම් කළමනාකරණ මෙහෙයුම් හරහා ලැබීම් තුළින් සැලකිය යුතු විදේශීය මූල්‍යන සපයා ගැනීමට අවශ්‍ය වනු ඇත. මේ අතර, දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙහි ද්‍රවශීලතාව ක්‍රමානුකූලව වර්ධනය වීම හමුවේ වාණිජ බැංකුවල මූල්‍ය තත්ත්වය ශක්තිමත් වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. නමායිලී උද්ධමන ඉලක්ක කිරීමේ ක්‍රමවේදයට යොමුවීම හමුවේ නමායිලී සහ තරඟකාරී විනිමය අනුපාතික පවත්වා ගෙන යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

- ජා.මු. අරමුදලේ විස්තීර්ණ ණය පහසුකම 2020 වසරේ මැදි කාලය දක්වා අඛණ්ඩව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. ජා.මු. අරමුදලේ විධායක කමිටුව ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වන විස්තීර්ණ ණය පහසුකමේ පස්වන සමාලෝචනය සම්පූර්ණ කරමින් හයවන වාරිකය මුදාහැරීම අනුමත කරන ලද අතර මෙම පහසුකම 2020 වසරේ ජුනි මාසය දක්වා වසරකින් දීර්ඝ කරන ලද අතර ඉතිරි වාරික මුදාහැරීම ඊට අනුකූලව සිදුකිරීමට නියමිතය. ශ්‍රී ලංකාව විස්තීර්ණ ණය පහසුකම යටතේ 2019 වසරේ ජුනි මාසය සඳහා ශුද්ධ විදේශ සංචිත ඉලක්කය අත්කර ගත්තේය. හය වන සමාලෝචනය සාර්ථකව නිමා කිරීම සමග එම පහසුකමෙහි හත්වන වාරිකය 2019 නොවැම්බර් මාසය මුලදී ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. විස්තීර්ණ ණය පහසුකම දීර්ඝ කිරීම තුළින් විදේශ අංශයේ ඉදිරි දැක්ම වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර එමගින් ආයෝජකයින්ගේ විශ්වාසය වැඩි දියුණු වේ.

5